

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/71/2016
Identifikačné číslo spisu:	3812206085
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3812206085.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu F., bývajúceho v V., zastúpeného JUDr. Dušanom Klimom, advokátom so sídlom v Žiare nad Hronom, Sládkovičova č. 16/61, proti žalovanému K. bývajúcemu v V., zastúpenému JUDr. Ivanou Magdolenovou Joríkovou, advokátkou so sídlom v Partizánskom, Hrnčírikova č. 1/B, o ochranu osobnosti, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15 C 51/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. decembra 2015 sp. zn. 6 Co 199/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou prostredníctvom právneho zástupcu voči žalovanému domáhal ochrany svojej osobnosti s navrhovaným petitom, podľa ktorého by mal súd rozhodnúť, že žalovaný svojím nedôvodným konaním, spočívajúcim v ústnom a listinnom označovaní žalobcu za podvodníka a jeho činnosť za podvod zodpovedajúci trestnej činnosti, a to v predložených zápisniciach predsedníctvu urbárskeho spoločenstva a valnému zhromaždeniu urbárskeho spoločenstva, a to v správe dozornej rady zo dňa 8.4.2011 a následne v zápise č. 28 a 29 Urbárskeho pozemkového spoločenstva Ráztočno, ako aj zo zverejnenia nepravdivých skutočností na webovej stránke Obce Ráztočno, a to zverejnením zápisu č. 28 a 29 Urbárskeho pozemkového spoločenstva Ráztočno zverejneného 29.3.2012, ktoré zápisy sú zverejnené do dnešného dňa, sa dopustil poškodenia osobnostných práv žalobcu, jeho dobrého mena a vážnosti na verejnosti.

2. Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. februára 2013 č. k. 15 C 51/2012-462, vyššie uvedený návrh žalobcu zamietol. V odôvodnení uviedol, že zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe. Z vykonaného dokazovania súdu vyplynulo, že žalovaný konal len ako predseda dozornej rady a postupoval podľa svojich kontrolných zistení. Jeho konanie bolo oprávnené a nemožno na ňom zakladať porušenie osobnostných práv žalobcu.

3. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 15. decembra 2015 sp. zn. 6 Co 199/2013 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, a to s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. Ďalej uviedol, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku okresného súdu považoval za precízne a správne.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, v ktorom namietal procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p, a to nedostatok riadneho odôvodnenia ako okresného tak i krajského súdu. Krajskému súdu zároveň vytýkal skutočnosť, že sa nevysporiadal s dôvodmi odvolania.

5. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. V zmysle ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

9. V predmetnom konaní dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré má formu rozsudku (potvrdzujúci rozsudok). Dovolanie však nesmeruje proti takému rozsudku, ktorý by mal znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. bolo dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa (dnes už súd prvej inštancie) vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

10. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor strany konania tvrdiacej, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, či k tejto procesnej vade

skutočne aj došlo.

11. Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní ani najavo. V dovolacom konaní sa nepotvrdila ani existencia žalobcom namietaná vada konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď nižšie). Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

12. Dovolateľ za dôvod zakladajúci prípustnosť jeho dovolania označil procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

13. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany konania, ktoré jej poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (viď napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

14. Pokiaľ žalobca namietal nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. O porušenie tohto práva žalobcu ale v preskúmvanej veci nešlo. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie je zrozumiteľný, dáva vysvetľujúce odpovede a dôvody, a teda spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Nemožno ho preto považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či arbitrárny (svojvoľný).

15. Žalobca vo svojom dovolaní namietal i to, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkami uvedenými v odvolaní. V tomto smere je potreba uviesť to, že ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke. Z odôvodnenia odvolacieho súdu je zrejmé, že tento sa podrobne zaoberal posúdením rozsudku súdu prvého stupňa a rovnako sa podrobne zaoberal aj jednotlivými odvolacími dôvodmi. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa stotožňuje a poukázal aj na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p.

16. Z ustálenej judikatúry EŠLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

17. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou EŠLP stabilne judikuje,

že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05,

III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

18. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalobcom namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu, ako dovolanie smerujúce proti rozsudku, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.